

# Likabehandlingsplan

## -Plan mot diskriminering och kränkande behandling

### JENSEN grundskola Sickla

Likabehandlingsplan	1
Värdegrund	2
Plan mot kränkande behandling och diskriminering	2
Arbetsgång	3
1. Kartläggning och riskanalys läsåret 21/22	4
2. Mål för det förebyggande arbetet	6
3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål,	6
4. Förebyggande och främjande arbete	7
Om kränkande behandling uppstår	7
Hur rapporterar jag en kränkning?	7
Handlingsplan vid kränkande behandling	7
Vidare insatser vid behov	9
Bilaga 1 Vart du kan vända dig för att få hjälp	11

### Läsåret 2022/2023

Detta är skolans plan för att säkerställa att det förebyggande, främjande och åtgärdande arbetet planeras, genomförs och utvärderas enligt lagkraven. Skolans likabehandlingsarbete integreras även med skolans övriga kvalitetsarbete. Rektor är ansvarig för att samtliga åtgärder genomförs.



**JENSEN** grundskola  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

# Värdegrund

JENSEN educations verksamhet präglas av uppfattningen att alla har och ska tillförsäkras lika värde. Detta återspeglas i vår dagliga verksamhet. Vår målsättning är att alla elever ska känna sig trygga och tillförsäkras en god studiemiljö. Det är viktigt för oss att aktivt motverka alla former av kränkningar, diskriminering och trakasserier mellan elever eller mellan medarbetare och elever.

Målet med planen är också att främja en trygg skolmiljö och förebygga risk för ohälsa på grund av sociala förhållanden i skolmiljön.

## Plan mot kränkande behandling och diskriminering

Skolans arbete med att främja att alla på JENSEN grundskola Sickla behandlas lika regleras av två lagar, Diskrimineringslagen (2008:567) och Skollagen (2010:800). Bestämmelserna i 6 kap. i Skollagen har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Diskrimineringslagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

Planen reglerar hur vi arbetar med att förebygga kränkande behandling, främja likabehandling av våra elever samt motverka all form av diskriminering gällande

- kön
- könsöverskridande identitet eller uttryck
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- ålder

samt hänvisar till riktlinjer om hur vi agerar om händelser eller ageranden inträffar som strider mot detta.

## Arbetsgång

Vårt arbete i planen följer [skolverkets riktlinjer](#) enligt ramen

1. Kartlägga risk för kränkningar (elever delaktiga)
  - a. Elevenkäter med frågor om trygghet och trivsel
  - b. Trygghetsvandringar
  - c. Information från kränkningsärenden
2. Analysera orsakerna - varför uppstår kränkningar? Vilka mönster ser vi? (elever delaktiga)
3. Sätt mål och bestäm åtgärder



**JENSEN** grundskola  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

4. Upprätta plan mot kränkande behandling
5. Följ upp och utvärdera. (elever delaktiga)

Tidpunkt	Aktivitet	Ansvarig	Genomfört (datum)
Augusti	Utifrån utvärdering och analys i juni. Mål och åtgärder för det främjande, förebyggande och åtgärdande arbetet formuleras och revideras på enhetsnivå samt inom elevhälsan.	Rektor Biträdande rektor	
September	<b>Elevrådet</b> medverkar till att färdigställa planen och godkänner den. Godkännandet ska ske skriftligen och läggs som en bilaga till planen.	Elevråd/ Rektor	
September	<b>Likabehandlingsplanen</b> och konsekvenstrappan delges elever på coachtid och vårdnadshavare via campus. Planen synliggörs även i alla klassrum och på skolans informationssite.	Coach Rektor Kurator	
September	<b>Skolenkät</b> genomförs med samtliga elever för att kartlägga trivsel och trygghet på skolan	Rektor	
November	Genomföra <b>trygghetsenkät</b> som <b>kartläggningsmetod</b> i prioriterade klasser, utifrån resultaten på skolenkäten.	Rektor Kurator Specialpedagog	
Januari	<b>Halvårsavstämning</b> . Vilka åtgärder är påbörjade/ genomförda? Prioriteringar och ansvar under kommande termin?	Rektor EHT	
Mars	<b>Skolenkät</b> genomförs med samtliga elever för att <b>kartlägga</b> trivsel och trygghet på skolan.	Rektor	
April	Genomföra <b>trygghetsenkät</b> som <b>kartläggningsmetod</b> i prioriterade klasser, utifrån resultaten på skolenkäten.	Rektor Kurator Specialpedagog	
April - maj	<b>Avslutningssamtal</b> med samtliga elever i årskurs 9 genomförs som ska ligga som grund för <b>kartläggning</b> av förebyggande åtgärder inför kommande läsår.	Coach	



Maj	En <b>analys och utvärdering</b> ska göras av elevrådet av de vidtagna åtgärderna samt en kartläggning av läsårets utvecklingsområden inför planeringen av det förebyggande arbetet kommande år.	Elevråd Rektor	
Juni	<b>Analys och utvärdering av likabehandlingsarbetet</b> under läsåret görs av skolledning, elevhälsa och medarbetare.	Rektor EHT Medarbetare	

# 1. Kartläggning och riskanalys läsåret 21/22

## Kartläggning

### Skolenkäten VT- 22 (Skala 1-5)

Trivsselfrågan: elever: 3,92, vårdnadshavare: 4,27

Trygghetsfrågan: elever: 4,17

Kränkningsfrågan elever:

Arbetet med att förhindra kränkningar upplevs ligga på 4,06

Möjligheten att hitta någon att prata med 3,81

### Genomförda insatser

Samtal med elevrådet kring trygghet och åtgärder för trivsel.

Riktade insatser till klasser med uppmärksammat problematik.

Avslutningssamtal med elever som lämnar skolan.

Hälsosamtal med elever via skolsköterskan.

### Kränkningsanmälningar och incidentrapporter

Antal: Då ett nytt system implementerades under läsåret 21/22 så började vi få en större överblick över incidenterna och rapporteringen. Vi kan se ett ökat antal incidenter men de motsvarar en normalfördelning när man börjar rapportera in och åtgärda. Det ligger inte högre än att vi har ett 40-tal per termin.

Identifierade mönster till på vilka grunder kränkningar sker utifrån diskrimineringsgrunderna:

- Homofobiska uttalanden,
- uttalanden kring nationalitet eller religion.

Identifierade mönster i hur kränkningar sker:

- fysiskt,
- verbal,
- via nätet; social medier etc.



**JENSEN grundskola**  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

Identifierade mönster i var kränkningar sker:

- på raster,
- i klassrummen,
- via nätet,
- på väg till och från skolan,
- på fritiden,
- i lunchserveringen,
- under pedagogiska promenader

## Identifierade riskområden (inför 22/23)

Utifrån den kartläggning som genomförts identifieras följande riskområden för att elever ska utsättas för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling på skolan:

- Tystnadskultur - skydda de som gör fel, tysta action mot fel beteende.
- Ryktesspridning
- Uppgraderad risk för vandalisering och förstörelse

### Förebyggande arbete med normer och värden

Vilka av föregående läsårs förebyggande åtgärder har gett mest effekt och på vilket sätt:

- Genomgång av likabehandlingsplanen på coachtid av coacher.
- Genomgång av nätsäkerhet och integritet med diskussioner kring kränkningar och säkerhet på nätet.
- Regelbundna coachsamtal mellan coach och elever.
- Möte med vårdnadshavare och EHT/Skolledning - ta in tidigt och prata om risker och beteenden.

## 2. Mål för det förebyggande arbetet

1. Att rasterna ska upplevas trygga oavsett vart man befinner sig på skolan.
2. Att lektionerna ska upplevas trygga oavsett vart man befinner sig på skolan.
3. Rutiner för planering av elevhälsans arbete.
4. Rutiner för genomförande av elevhälsans arbete.
5. Uppföljning av elevhälsans arbete och rutiner.



### 3. Åtgärder utifrån kartläggning, riskanalys och mål,

Åtgärd	Ansvarig?	När?	Klart?
Tydliga EHT-rutiner	Rektor/EHT	HT-22	
Elevdelaktighet (elevråd, elevenkät, trygghetsvandring)	Rektor	HT-22	
Rutiner för hantering av kränkningar, incidenter och elevärenden	Rektor/EHT/coacher	HT-22	

### 4. Förebyggande och främjande arbete

- Bedrivs långsiktigt som en del av det dagliga arbetet på skol- och klassnivå. Öppet diskutera i medarbetargrupp och i klasser om normer, attityder och hur goda relationer vårdas.
- Kompetensutveckling av medarbetare, förstå anmälningsskyldighet - vad diskriminering, kränkning och trakasserier är samt lärares ansvar.
- Vid händelse av eller misstanke om trakasserier eller kränkande särbehandling i medarbetargruppen ska hanteringen ske skyndsamt enligt riktlinje.
- Kränkningssärenden som involverar elever registreras i Prorenata och utreds skyndsamt, enligt lokala rutiner. Se nedan.
- Årlig genomgång i alla klasser av likabehandlingsplanen och konsekvenstrappan.

### Om kränkande behandling uppstår

När fall av diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkningar uppmärksammas är det skolans ansvar att vidta kraftfulla åtgärder för att säkerställa att kränkningarna upphör. Åtgärder skall vidtas och det ska göras skyndsamt. Inget ärende avslutas förrän kränkningar har upphört.

*“Skolan är skyldig att utreda och förhindra kränkningar mellan elever. Det är också en skyldighet för personalen att vara uppmärksam på den jargong och det beteendemönster som råder mellan elever och att se till att miljön på skolan inte inbjuder till kränkningar.” [Skolinspektionen](#)*



**JENSEN grundskola**  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

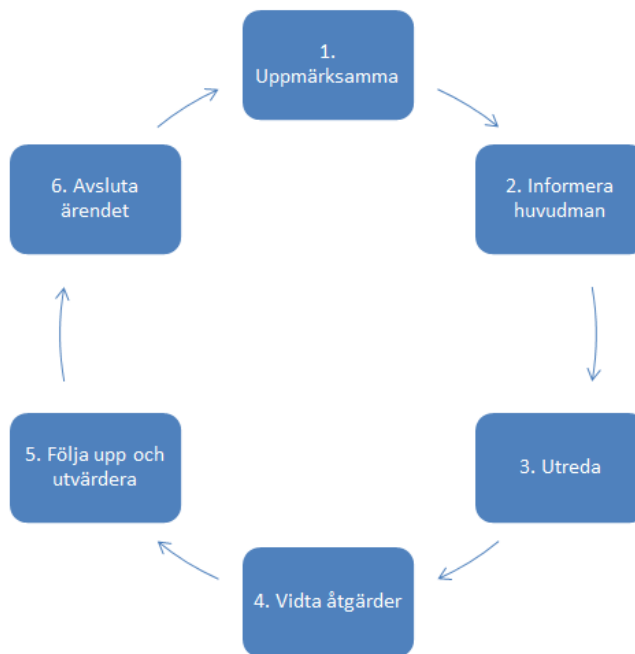
## Hur rapporterar jag en kränkning?

- Lärare skall skyndsamt reagera och anmäla kränkningar till rektor som de lägger märke till på exempel raster eller lektioner, det är inte nödvändigt att elever anmäler.
- Elever uppmanas att rapportera till elevråd, elevhälsan, ansvarig coach, lärare eller annan personal som eleven har förtroende för om de upptäcker någon form av diskriminering eller kränkande behandling.
- Eleverna uppmuntras att rapportera även om de själva inte är inblandade.
- Anonyma tips kan ges via brev.
- Även vårdnadshavare kan höra av sig till skolan när de är oroliga för att deras barn eller annan elev utsätts för kränkningar.

Nedan följer en beskrivning av hur vi arbetar när vi får reda på att det förekommer diskriminering eller kränkande behandling på skolan.

## Handlingsplan vid kränkande behandling

Vår handlingsplan vid diskriminering och kränkande behandling ser ut på följande sätt:



## 1. Uppmärksamma

En medarbetare som fått kännedom om att elev upplevt sig kränkt eller kränkning är anmälningsskyldig att informera skolledningen.

*Ansvarig: Alla medarbetare*

*Dokumentation: Informationen lämnas skriftligt med information om händelse via Prorenata.*

## 2. Informera huvudman

Skolledare informerar huvudman skyndsamt enligt gällande rutin.


## 3. Utreda

Huvudman, via skolledare, ansvarar för att utreda händelsen tillsammans med elev och vårdnadshavare.


*Ansvarig: Rektor, biträdande rektor, EHT och medarbetare*

*Dokumentation:  Kränkingsanmälan Sickla 22/23 för kränkingsärenden vars innehåll förs in i Prorenata.*

## 4. Vidta åtgärder

- Skola, elev och vårdnadshavare kommer överens om relevanta åtgärder. Händelseförloppet utreds och åtgärder planeras..  
*Ansvarig: Rektor, biträdande rektor, EHT och medarbetare*  
*Dokumentation:  Kränkingsanmälan Sickla 22/23 förs in i Prorenata*
- EHT följer upp och ansvarar för att återkoppla till berörd personal.  
*Ansvarig: EHT*  
*Dokumentation: Prorenata*
- Berörda elever erbjuds stödsamtal med elevhälsan.  
*Ansvarig: EHT*  
*Dokumentation: Ansvarig person från elevhälsan ansvarar för att dokumentera samtalet i Prorenata*
- Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och arbetsro ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Skolledare ansvarar för att handlingsplanen upprättas samt att berörd medarbetare involveras i arbetet.  
*Ansvarig: Coach och EHT*  
*Dokumentation: Handlingsplan för klassen*
- Vid kränkande behandling och bruk av våld under skoltid övervägs polisanmäls.  
*Ansvarig: Rektor*  
*Dokumentation: Polisanmälan, Prorenata*
- Vid kränkande behandling och bruk av våld utanför skoltid uppmanas vårdnadshavare att göra en polisanmälan.  
*Ansvarig: Vårdnadshavare*  
*Dokumentation: Polisanmälan*

## 5. Uppföljning och utvärdering

- Uppföljning och utvärdering, samt eventuellt beslut om nya åtgärder, genomförs med berörda.  
*Ansvarig: Coach och EHT*  
*Dokumentation:  Kränkingsanmälan Sickla 22/23*





## 6. Avsluta ärendet

Om uppföljningen visar att kränkningarna har upphört och eleven känner sig trygg på skolan avslutas ärendet.

*Ansvarig: EHT*

*Dokumentation: Prorenata*

## 7. Dokumentation

Dokumentationen sker i journalsystemet Prorenata. Om ärendet rör en person under 18 år räknas tidsfristen (10 år) för skolans preskriptionstid gällande dokumentation, från den dag då eleven fyller 18 år. Om ärendet gäller diskriminering eller annan form av kränkande behandling mellan medarbetare och elev ansvarar skolledningen för dokumentation, utvärdering och uppföljning.

## Vidare insatser vid behov

Nedan följer en beskrivning av ytterligare åtgärder som skolan kan vidta om diskriminering och kränkande behandling uppstår.

### Medlingssamtal

Medlingssamtal är en särskild metod för att lösa eller hantera konflikter. Den bygger på att en tredje opartisk person, det kan också vara två medlare, hjälper konfliktparterna att kommunicera om konflikten på ett konstruktivt sätt. Medling bygger på frivillighet och föregås av att de inblandade parterna har individuella samtal med medlaren, och då går med på att ha ett medlingssamtal. Medlarens viktigaste funktion är att skapa goda förutsättningar för konstruktiv kommunikation mellan parterna så att dessa kan hitta fram till den lösning som passar dem bäst.

*Ansvarig: Coach och EHT*

### Samverkan med andra instanser

Skolan samverkar vid behov med andra instanser som har till uppgift att ägna sig åt ungdomars hälsa och levnadsförhållanden som till exempel socialtjänsten, fältarbetare, ungdomsmottagningar, barn- och ungdomspsykiatri och frivilligorganisationer.

*Ansvarig: Kurator och skolsköterska*

### Klassövningar

Vid problematik i klassen med otrygghet, kränkande jargong, utanförskap, ordning och studiero ska det upprättas en klassinriktad handlingsplan utifrån specifik problematik. Ansvariga medarbetare kan utföra klasstärkande övningar.

*Ansvarig: Coach och EHT*

### Stödsamtal

Stödsamtal med skolkurator och skolsköterska erbjuds berörda elever.

*Ansvarig: Skolsköterska och skolkurator*

### Disciplinära åtgärder för elever som kränker

Vi följer JENSENS konsekvenstrappa.

*Ansvarig: Rektor och EHT*



**JENSEN grundskola**  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

# Bilaga 1 Vart du kan vända dig för att få hjälp

## Steg 1 – Skolans ansvar

Som elev eller vårdnadshavare ska du vända dig direkt till coach, undervisande lärare eller någon av nedanstående personer om du eller någon annan blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling.

Namn	E-post	Direktnummer
Emil Burman (rektor)	<a href="mailto:emil.buman@jenseneducation.se">emil.buman@jenseneducation.se</a>	0737731308
Kristina Büki (biträdande rektor)	<a href="mailto:kristina.buki@jenseneducation.se">kristina.buki@jenseneducation.se</a>	0737733139
Dyna Alcartado (skolsköterska)	<a href="mailto:dyna.alcartado@jenseneducation.se">dyna.alcartado@jenseneducation.se</a>	
Hélène Tamm (kurator)	<a href="mailto:helene.tamm@jenseneducation.se">helene.tamm@jenseneducation.se</a>	0707702454
Shahrzad Farmand (specialpedagog)	<a href="mailto:shahrzad.farmand@jenseneducation.se">shahrzad.farmand@jenseneducation.se</a>	0737733306

## Steg 2 – Stöd från JENSEN centralt

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så är du välkommen att vända dig till huvudman för JENSEN education.

Mats Rosén	Skolchef JENSEN Grundskola	<a href="mailto:mats.rosen@jenseneducation.se">mats.rosen@jenseneducation.se</a>
Leif Glavå	Kvalitetschef JENSEN education	<a href="mailto:leif.glava@jenseneducation.se">leif.glava@jenseneducation.se</a>

## Steg 3 – Stöd utifrån

Upplever du att du inte blivit lyssnad på eller fått det stöd av skolan som du har rätt till så kan du vända dig till Barn- och elevombudet (BEO) eller Diskrimineringsombudsmannen (DO).

Alla elever har rätt att vistas i en skolmiljö fri från diskriminering, trakasserier eller annan form av kränkande behandling. Barn- och elevombudet (BEO) är en del av Skolinspektionen, men har samtidigt en självständig funktion. BEO lyder under 6 kapitlet i Skollagen och arbetar för att motverka kränkningar och trakasserier av barn och elever.

Diskrimineringsombudsmannen (DO) arbetar för att motverka diskriminering och lyder under Diskrimineringslagen. DO ska kontrollera att diskrimineringslagen följs och hjälpa dem som råkat ut för diskriminering. Det kan vara genom råd och tips eller genom att de undersöker anmälningar som gjorts. DO kan också gå till domstol och kräva diskrimineringsersättning från den som diskriminerade. BEO utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering och DO utreder anmälningar om diskriminering.

Om du skriver till BEO eller DO kan det vara bra att veta att ditt brev blir offentligt och med det menas att den som vill kan få läsa det. Vissa delar som rör personliga saker om dig kan hemlighållas efter beslut. Följande punkter kan därför vara viktigt att tänka igenom innan du kontaktar BEO eller DO:

- Ditt namn, adress och telefonnummer, men du kan också vara anonym.
- Namn och adress på skolan.
- En beskrivning av vad som har drabbat dig.
- Hur länge kränkningarna har pågått.



**JENSEN grundskola**  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN

- Om du pratat med någon i skolan om det som har hänt dig eller ditt barn.
- Om medarbetare i skolan eller någon annan har försökt hjälpa dig eller ditt barn.

<u>Namn</u>	<u>E-post</u>	<u>Telefon</u>
Barn- och elevombudet (BEO) Box 23069 104 35 Stockholm	<a href="mailto:beo@skolinspektionen.se">beo@skolinspektionen.se</a>	08-586 080 00
Diskrimineringsombudsmannen (DO) Box 3686 103 59 Stockholm	<a href="mailto:do@do.se">do@do.se</a>	08-120 20 700



## Bilaga 2. Definitioner av aktuella begrepp

Nedan följer en beskrivning av aktuella begrepp gällande diskriminering, trakasserier och annan form av kränkande behandling.

### Kränkande behandling, 6 kap. i Skollagen (2010:800)

Kränkande behandling är ett uppträdande som utan att vara diskriminerande kränker en elevs värdighet. Kränkande behandling kan vara synlig men också svårare att se. Kränkningar kan förekomma under skoltid men även utanför skolan. Kränkningarna kan vara fysiska, verbala eller icke-verbala såsom skriftliga kränkningar via e-post, bloggar, sms, mms eller chatt. Ryktesspridning är också en form av kränkande behandling. Både personal och elever kan göra sig skyldiga till kränkande behandling.

Skolans personal måste ibland tillrättvisa en elev för att skapa en god miljö för hela klassen. En befogad tillrättavisning är inte en kränkning i lagens namn, även om eleven ifråga kan uppleva det som kränkande.

### Diskriminering, Diskrimineringslagen (2008:567)

Är när en person eller grupp av personer gör åtskillnad mellan olika människor, inte på grund av meriter eller kvalitéer utan på grund av mer grundläggande egenskaper såsom delar av den diskriminerades identitet. Diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, sexuell läggning, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck (person som inte ser ut eller gör som killar och tjejer förväntas göra) och ålder. I begreppet är underförstått att åtskillnaden innebär något negativt för den diskriminerade.

- **Direkt diskriminering:** Olik behandling av lika fall i samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder.
- **Indirekt diskriminering:** Lika behandling av olika fall. Krav som verkar vara samma för alla men som i praktiken innebär att en viss grupp missgynnas utifrån de sju diskrimineringsgrunderna.

### Trakasserier

Ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna.

### Sexuella trakasserier

Ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet. Det kan t.ex. ta sig uttryck i sexualiserat språkbruk, tafsande eller visning av pornografiskt material.

### Instruktioner att diskriminera

En order eller instruktion till en person att diskriminera genom direkt diskriminering, indirekt diskriminering eller trakasserier.

### Kön

Med kön avses det biologiska kön som registrerats för en person vid födseln eller det kön som senare fastställts för henne eller honom.



## **Könsöverskridande identitet eller uttryck**

Innebär att någon varken identifierar sig som tjej eller kille eller genom sin klädsel eller på annat sätt ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.

## **Sexuell läggning**

Homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning. Sexuell läggning beskriver om en person blir förälskad i eller attraherad av tjejer, killar eller både tjejer och killar.

## **Etnisk tillhörighet**

Att någon tillhör en grupp av personer som har samma hudfärg eller nationella eller etniska ursprung.

## **Religion eller annan trosuppfattning**

Är en tro på en högre makt av något slag. Trosuppfattning har sin grund i eller har samband med en religiös åskådning.

## **Funktionshinder**

Funktionshinder är varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga. Begränsningarna beror på en skada eller en sjukdom som fanns vid födseln, har uppstått senare i livet eller kan förväntas uppstå.

## **Jämlikhet**

Betyder att individer ska ha lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter inom alla väsentliga områden i livet oavsett kön, ålder, religion, etnicitet, trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. Jämlikhet utgår från alla människors lika värde.

## **Jämställdhet**

Är ett begrepp definierat som jämlikhet mellan könen. Jämställdhet innefattar allas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter och innebär att könstillhörighet inte ska vara ett omotiverat hinder för personlig utveckling.

## **Heterosexualitet**

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av motsatt kön.

## **Homosexualitet**

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av personer av samma kön som en själv.

## **Bisexualitet**

Förälska sig i och/eller vara sexuellt attraherad av både tjejer och killar.

## **Transperson**

Samlingsbegrepp för bland annat transsexuella (som vill eller har bytt kön), transvestiter (som inte vill byta kön) och andra som överskrider normerna för hur man får uttrycka sitt kön.



## Queer

Queer kan vara ett ord för att beskriva dig själv när det till exempel handlar om ditt kön eller din sexualitet. Det kan också vara ett sätt att visa att du tycker att det ska finnas plats för andra normer än heterosexualitet i samhället. Eller att du inte måste vara på ett visst sätt bara för att du är ett visst kön. Queer är ett begrepp som kan ha flera olika betydelser, och betyda olika saker för olika personer. Därför är det svårt att definiera ordet queer på ett enda sätt. Hur man ser på queer och på sig själv är upp till var och en.

En del kan föredra att kalla sig för queer, istället för till exempel bi-, hetero- eller homosexuell. Queer kan också handla om hur du har sex eller blir kär. Det kan också handla om kön, till exempel att du inte känner dig som tjej eller kille.

## Homofobi

En uppfattning eller en medveten värdering hos en individ en grupp eller ett samhälle som ger uttryck för en stark negativ syn på homosexualitet eller på homo – eller bisexuella människor. En homofobisk hållning strider mot principen om alla människors lika värde och allas lika rättigheter.

## Rasism

Är en åsikt som säger att alla människor är olika mycket värda beroende på var de kommer ifrån och hur de ser ut.



**JENSEN** grundskola  
TRÄNING FÖR VERKLIGHETEN